

Tadeusz S. Pacholczyk

VIII Międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu "Rusycystyka europejska a współczesność"

Acta Polono-Ruthenica 5, 371-373

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Rusycystyka Europejska a Współczesność”

Zgodnie z planem działalności naukowej Instytut Filologii Rosyjskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zorganizował w dniach 14–16 września 1999 roku ósmą już z kolei Międzynarodową Konferencję Naukową z cyklu „Rusycystyka Europejska a Współczesność” pod auspicjami MAPRIAŁ (Międzynarodowej asocjacji Wykładowców Języka Rosyjskiego i Literatury). Była ona poświęcona tematowi: „Odzwierciedlenie chrześcijaństwa w rosyjskiej kulturze, literaturze i języku u progu jego dwóchtysiąclecia”. W konferencji brało udział ponad 140 specjalistów z zakresu literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, językoznawstwa i glottodydaktyki z 18 państw: Rosji, Ukrainy, Białorusi, Litwy, Uzbekistanu, Kanady, Chorwacji, Azerbejdżanu, Estonii, Łotwy, Niemiec, Węgier, Włoch, Izraela, Kazachstanu, Słowacji, Mołdowy i Polski. Stronę polską reprezentowali przedstawiciele niemal wszystkich ośrodków akademickich. Warto dodać, że konferencja stanowiła wkład rusycystyki poznańskiej w obchody Jubileuszu 80-lecia UAM.

Referat plenarny pt. *Библейский сюжет и его интерпретация в романе В. Жаботинского „Самсон Назорей”* – wygłosił prof. Mark Sokolanskij (Odesski Uniwersytet Państwowy). Wieloaspektowe naświetlanie problemu stanowiło interesujące, z naukowego punktu widzenia, wprowadzenie do obrad w sekcjach.

Obrady sekcyjne dotyczyły następującej problematyki:

- motywy biblijne literatury i kultury rosyjskiej (dwie sekcje literaturoznawcze);
- chrystianizacja, dechrystianizacja, rechrystianizacja w teorii i praktyce języka rosyjskiego (dwie sekcje językoznawcze);
- przyswajanie jednostek kultury chrześcijańskiej przez filologów rusycystów na ćwiczeniach praktycznych z języka rosyjskiego (jedna sekcja glottodydaktyczna).

W sekcjach literaturoznawczych krąg zainteresowań uczestników konferencji, zarówno krajowych jak i zagranicznych, obejmował przede wszystkim literaturę rosyjską: od Babla, Jesienina, Zajcewa, Bunina, Bułhakowa do Jerofiejewa, Ajtmatowa, Rasputina, Kima, Mamlejewa. Oddrębne zagadnienie stanowiła bogata w treści starotestamentowe i nowotestamentowe poezja Josifa Brodskiego. W kilku wystąpieniach prezen-

towano ujęcie komparatystyczne tematyki biblijnej. Bogaty materiał faktograficzny poszczególnych referatów wzbudził ożywioną dyskusję. W jej toku zwracano szczególną uwagę na rolę podtekstu biblijnego we współczesnej poezji i prozie rosyjskiej oraz konieczność wypracowania szczegółowych metod badawczych. W czasie obrad dyskutowano również nad możliwościami badawczymi współczesnej hermeneutyki oraz miejscem tekstu biblijnego we współczesnej kulturze.

Referaty wygłoszone w sekcjach językoznawczych dotyczyły wpływu chrześcijaństwa i tradycji chrześcijańskiej na kulturę rosyjską i język od czasów najdawniejszych po współczesność. Ukazywały one trwałą obecność elementów chrześcijańskich na różnych płaszczyznach struktury języka oraz występujące w nim procesy sakralizacji, desakralizacji i rechryścianizacji. W referatach poruszano zagadnienia z zakresu onomastyki, leksyki i frazeologii. Były one przedmiotem wnikliwej oceny i ożywionej dyskusji.

W sekcji glottodydaktycznej tematyka referatów dotyczyła głównie fenomenów prawosławnej kultury rosyjskiej przedstawionych w tekstach i innych artefaktach – ikonie, świętych prawosławnych, motywach biblijnych oraz w ich językowym wyrażeniu i funkcjonowaniu. Wiele uwagi poświęcono metodyce prezentacji poszczególnych artefaktów oraz poznawaniu przez studentów ich seansów i przesłania.

W opinii wielu gości, zarówno krajowych jak i zagranicznych, konferencje naukowe z cyklu „Rusycystyka Europejska a Współczesność” stanowią interesujące forum wymiany poglądów, zarówno aktualnych jak i perspektywicznych, w dziedzinie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, językoznawstwa i glottodydaktyki.

W ramach konferencji odbyło się szereg imprez towarzyszących. Do nich należały: konferencja prasowa z udziałem przedstawicieli mass mediów, gości krajowych i zagranicznych, wystawa książek obrazująca dorobek naukowy pracowników Instytutu Filologii Rosyjskiej UAM w Poznaniu oraz prezentacja ikon. Oprócz tego zorganizowano wycieczkę do Gniezna. W programie tej wycieczki szczególnie dużym zainteresowaniem uczestników cieszyło się zwiedzanie Muzeum i Archiwum Archidiecezji Gnieźnieńskiej.

Konferencja dała niecodzienną okazję do wymiany myśli i poglądów oraz określenia nowych perspektyw badawczych.

Materiały z konferencji zostaną opublikowane w XIX tomie periodyku naukowego „Studia Rossica Posnaniensia”. Instytut Filologii Ro-

syjskiej UAM planuje zorganizowanie kolejnej dziewiątej konferencji naukowej w 2001 roku.

Tadeusz S. Pacholczyk

Międzynarodowe konferencje naukowe „Droga ku wzajemności”

W końcu 1992 roku w Katedrze Filologii Białoruskiej Uniwersytetu Warszawskiego zrodziła się idea organizowania każdego roku Międzynarodowej Konferencji Naukowej poświęconej polsko-białoruskim związkom i oddziaływaniom w takich dziedzinach, jak: literatura, język, folklor, oświata, kultura i religia. Wychodziliśmy z założenia, iż polscy i białoruscy badacze – uczestnicy kolejnych konferencji – powinni przeciwstawić się uprzedzeniom i stereotypom, będącym przeszkodą w obiektywnym poznaniu polsko-białoruskich stosunków historycznych – współczesnych. Sądziliśmy, iż na polsko-białoruskim pograniczu, w przeciwieństwie do dramatycznych, a nawet tragicznych wydarzeń w stosunkach Polaków z innymi sąsiadami, nigdy nie dominowała „krew i ogień”, natomiast nie mało było przejawów życzliwości, sympatii i przyjaznego współdziałania.

Kierując się tymi przesłankami, zaproponowaliśmy, aby wszystkie edycje konferencji odbywały się pod stałym hasłem „Droga ku wzajemności”. Inicjując konferencję, kierowaliśmy się nadzieją, iż stanie się ona wsparciem tych sił na Białorusi, które pragną, aby ich państwo było niepodległe i suwerenne i poprzez swoją otwartość szukało miejsca w rodzinie wolnych i demokratycznych narodów europejskich.

W związku z tym, iż na początku byliśmy pozbawieni wszelkich środków finansowych, zwróciliśmy się do Departamentu Mniejszości Narodowych w Ministerstwie Kultury i Sztuki z prośbą o pomoc finansową. Przedstawiciele departamentu odpowiedzieli nam, iż Katedra Filologii Białoruskiej podlega Ministerstwu Edukacji Narodowej, w związku z czym jej inicjatywy nie mogą być finansowane przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, które może wspierać wyłącznie organizacje reprezentujące mniejszości narodowe. Ponieważ podówczas pełniłem funkcję przewodniczącego Zarządu Głównego Białoruskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego, włączyłem tę organizację do składu współorganizatorów Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Droga ku wzajemności”. Dzięki temu Ministerstwo Kultury i Sztuki